

Terugblik onthulling 12 mei 1940-brug

door Wil Vennix

De 12 mei 1940-brug ofwel Pont de 12 Mai 1940 is exact 81 jaar na de bloedige slag waarbij elf Franse militairen sneuvelden officieel 'onthuld'. Ondanks de coronabeperkingen was het een waardige plechtigheid. In dit artikel blikt initiatiefnemer Wil Vennix terug op deze bijzondere gebeurtenis en belicht hij enkele nieuw ontdekte foto's.

Enige foto Franse soldaat

Dit is de enige foto waarop een Franse soldaat in Hilvarenbeek of Diessen is afgebeeld, op 11 of 12 mei 1940. Oud-Bekenaar Frank Vogels, woonachtig in Parijs, kreeg deze foto van Félix Jegoudkine, een Joodse Fransman die zelf in Diessen tegen de Duitsers heeft gevochten. Hij hoorde bij het 4e Régiment Cuirassiers, waarvan het

logo is verwerkt in de 12 mei 1940-brug. Félix wist aan Frank te vertellen dat de Franse tanks niet op konden tegen de veel krachtigere Duitse. Nadat de meeste Franse tanks waren vernietigd – 'meestal al na twee Duitse schoten' – is Félix te voet en te paard teruggekeerd naar Frankrijk.

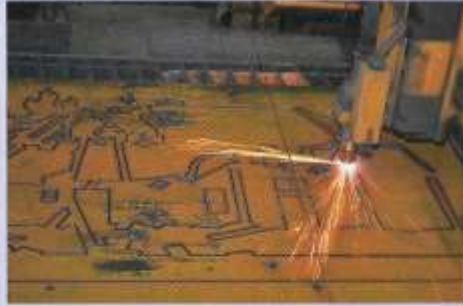

Alles over de brug

In een artikel in deel 28 van *Hers en geens dur Diessen* leest u alles over de 12 mei 1940-brug. Ook op www.erfgoeddiessen.nl is veel informatie te vinden alsmede een film die de achtergrond, totstandkoming en onthulling van de brug mooi in beeld brengt.

Herinneringspalm

Félix Jegoudkine werd in 1917 geboren in de buurt van Moskou en overleed op 25 oktober 1990 in Parijs. Zijn kameraden van het 4e Régiment Cuirassiers bevestigden deze bronzen herinneringspalm als laatste groet op zijn graf. Op de palm staat dezelfde afbeelding als op het schildje (blz 24). Foto Frank Vogels.

ONTWERP & MAKEN

Ton Derks is de ontwerper van de tekeningen in het midden van deze pagina's. Aan 'Haghorstzijde' een Franse tank en aan 'Baarschotzijde' een brandende boerderij. De namen en emblemen van de legeronderdelen, de beker uit het wapen van Diessen, een omgekeerde helm met vredes-

duif en 12 mei 1940 zijn aan beide zijden vermeld. Reijrink Staalconstructie vervaardigde de leuning en maakte de onderdelen uit cortenstaal. Hier een impressie van de productie en uitgelichte elementen.

12 MEI-1940 BRUG

ONTHULLING

Wij Vennix houdt een toespraak, Ine Gimbrère declameert de namen van de Franse militairen, Bas van Dal en Arie van de Schoot spelen Aux Morts. In aanwezigheid van de Commissaris van de Koning Ina Adema, burgemeester Evert Weys en de Franse militair afgevaardigde Siclet

4e REGIMENT
DE DRAGONS PORTEL

4e REGIMENT
DE CLERGÉS

12
MEI / MAI
1940

onthult de Franse Ambassadeur Luis Vassy het informatiebord. Toespraken in Hercules en Ad van Doormaal deelt oorlogsboeken uit aan genodigden. Vanwege corona alles in besloten kring met genodigden en bestuursleden van Erfgoed Diessen.

Graf van de Fransen

Het graf van de Fransen met het herinneringskruis voor Jan de Vries, waarschijnlijk kort na de oorlog genomen. Foto Frank Vogels.

Uitsnede herinneringspalm

De afbeeldingen op het schildje en op de palm (blz. 21) zijn gelijk. De tekst op de palm: L'Amicale des Anciens du 4e Cuirassiers. Een eerbetoon van de veteranen van het legeronderdeel.

Afbeelding schildje

Marietje Hordijk is geboren en getogen in Diessen maar woonde sinds haar huwelijk met Piet van den Elshout in Waalwijk. Ze overleed in 2020 en in haar nalatenschap trof de familie dit metalen schildje van circa 10x14 cm met gaatjes op de drie hoeken aan. Marietje had aan haar dochter Hella ooit verteld dat ze dit schildje in mei 1940 als 8-jarig meisje had gekregen van een Franse militair. Het schildje is inderdaad afkomstig van een tank, motor of auto van het 4e Régiment Cuirassiers. Dat Franse legeronderdeel heeft, samen met het 4e Régiment de Dragons Portés, de Duitse inval proberen te weerstaan en wordt geëerd met de 12 mei 1940-brug.

Vrouw legt bloemen bij graf Franse soldaten

Op 3 juli 1940, dus amper twee maanden na de dramatische slag met de Duitsers, legt een vrouw bloemen op het graf van de Fransen op het Diessense kerkhof. Op de voorgrond staat waarschijnlijk een collectebus, de bedoeling daarvan is niet bekend. Foto Het Zuiden.

Alsnog identificatie?

Bij de opgraving van de elf Fransen in augustus 1949 konden slechts vier van hen officieel worden geïdentificeerd. Dit viertal is in Frankrijk herbegraven. De overige zeven zijn op de Franse Erebegraafplaats in het Zeeuwse Kapelle begraven als *Français non-identifié* ofwel onbekende soldaat. Janus Schoenmakers en andere Diessenaren konden dit niet begrijpen, omdat de namen bij de begraafing in 1940 keurig waren genoteerd. Dat was in 1949 echter onvoldoende voor formele identificatie.

Mogelijk gaat dit ruim tachtig jaar later alsnog veranderen. Arnold van den Berge (gemeentesecretaris Kapelle en zeer betrokken bij de Erebegraafplaats) en Wil Vennix (namens Stichting Erfgoed Diessen) hebben een gesprek gehad met de militair attaché van de Franse Ambassade. Mogelijk kan via deze route met behulp van dna van familieleden alsnog identificatie plaatsvinden. Gevolg zou dan zijn dat de zeven 'Diessense' Fransen in Kapelle niet langer naamloos zullen zijn. Tevens zouden we zo nabestaanden kunnen opsporen, wat eerder maar in één geval gelukt is. Wordt dus vervolgd!

Bronnen:

- *E.N./Frank Vogels, Joodse Franse soldaat vocht bij Diessen tegen de Duitsers; Toeval bracht Félix Jegoudkine en Frank Vogels bij elkaar, in: Tussen Paradijs en Toekomst nr. 67, oktober 2004.*
- *Informatie en foto's Frank Vogels.*